

Да ли нам треба резолуција о Сребреници

Пише: Радоман Јовић
четвртак, 11 фебруар 2010 10:53

Српска политичка јавност се поново узбуркала до усијања. Прича о скупштинској резолуцији о Сребреници, “ничим изазвана”, можда више него било које друго питање, поделила је и води ка опасној конфронтацији јавно мњење у Србији. Да ли нам је то било потребно управо сада када се народ озбиљно уморисао због тешке материјалне ситуације, незапослености и неизвесности? Зашто доливати уље на ватру потенцијалној експлозији социјалне бомбе?

Сада када су направљени озбиљни кораци на путу европских интеграција и када нас очекују бројни изазови на том путу, и те како нам је потребно јединство свих релевантних политичких снага и народа у Србији. Правити политичке “излете” попут резолуције о Сребреници управо сада представља велику и неопростиву авантуру, скопчану са много ризика. Индивидуализација злочина и починиоца уз њихово процесуирање – да, али не и генерализација коју тешко да може избећи било каква резолуција.

Не могу да верујем да нам резолуцију о Сребреници, једну или две свеједно, тражи ЕУ. Могли су то евентуално учинити само недобронамерни, иако не верујем у теорију завере, или пак они који нису свесни колико би штете један такав докуменат у садашњем тренутку могао да произведе, без обзира на садржину. Европска унија ће свакако у процесу преговарања о чланству инсистирати на сређивању односа у региону и изградњи добросуседских односа, а ту резолуција мало може помоћи. Како год била срочена, резолуција о Сребреници, у садашњој констелацији политичких снага у земљи и у окружењу, као и због релативно кратке временске дистанце од ратних дешавања, тешко да ће мало кога задовољити. Једни ће је оценити као благу и увредљиву, а други као преоштру и штетну. Постоји читава лепеза других мера и активности, далеко благотворнијих, у стварању повољне атмосфере за унапређење сарадње и стварање услова да се једног дана у смиренијој атмосфери, са мање анимозитета и више толеранције, затвори и то питање ко коме шта дугује око осуда и извињења за несретне деведесете.

А када је о извињењу реч, демократска власт се после 5. октобра у више наврата извињавала на више страна. Изразила је жаљење за жртве које су поднели други народи на простору бивше СФРЈ. Друга и друге стране су остале неме. Да ли се њихово ћутање може протумачити тиме да су наше извињење схватили као да смо признали улогу кривца? Да ли је на то мислио и министар Јеремић када је пре више од годину дана изјавио да је Србија уморна од извињавања и од тога да се само у њу упире

Да ли нам треба резолуција о Сребреници

Пише: Радоман Јовић
четвртак, 11 фебруар 2010 10:53

прстом? Шта се то толико у међувремену променило да се сада извињење појачава резолуцијском осудом?

Уосталом, у чије име смо се извињавали? У моје не, а верујем ни у име највећег броја грађана Србије. Како се то олако потписа политичка декларација двеју странака о помирењу и сарадњи а да се не договорише ко и коме и у чије име треба да се извини. Ту одговорност на себе је узео онај ко је својим политичким деловањем био против рата и политике из деведесетих, а не она друга страна из тадашње актуелне власти.

Ако извињења нису наишла на плодно тло, ако постоји сумња да то неће учинити ни резолуција, као уосталом што помирењу не доприносе ни пресуде Хашког трибунала, а ране на свим странама су још у свежим сећањима, обавеза је политичких елита заинтересованих страна да потраже друге форме и методе за стварање услова за сређивање односа, помирење и опрост. Можда би пример Јужноафричке Републике могао корисно послужити. Ништа мање бола и зла на овим просторима од нашег нису учинили црначком становништву творци апартхејда, па су ипак представници жртава и починилаца злочина смогли снаге да кроз независну комисију за истину и помирење потраже пут за опрост, изградњу поверења и помирења у интересу бољег живота за све. Уверен сам да би таква трипартитна комисија, састављена од независних и некомпромитованих интелектуалаца, била кориснија од резолуција и тужби. Да ли на овим нашим просторима имамо лидера визионара као што је то Нелсон Мандела, који је из хаоса створио државу и нацију дугиних боја, или ћемо дозволити да нам неко са стране диктира шта да радимо и како да се понашамо? Ако нисмо спремни на помирење и опрост, не заслужујемо ни место тамо где нам је најважнији стратешки циљ.

(Аутор је амбасадор у пензији)